

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ
ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΤΑ ΠΑΤΡΙΑ

ΕΚΤΥΠΟΥΤΑΙ
ΕΙΣ 20.000
ΑΝΤΙΤΥΠΩΝΓΡΑΦΕΙΑ
ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ
ΕΝ ΤΗ ΑΚΑΔΗΜΕΙΑ

ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΤΗΣ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΠΑΤΡΙΩΝ ΑΜΥΝΗΣ

ΚΑΙ
ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ
ΔΩΡΕΑΝ

Ἐκδιδόμενον τῇ ἐπιμελείᾳ ἐπιτροπῆς ἐκ τῶν κ. κ. Γ. Ν. Χατζιδάκι, Κ. Γ. Ζηάου καὶ Ι. Μ. Δαμβέργη διευθύνοντος.

Ο ΣΤΡΑΤΟΣ

Ἐφ' ὅσον ὁ στρατὸς ἡμῶν, μέλος τοῦ ὅλου ἐθνικοῦ σώματος, ὁ δεξιὸς μάλιστα βραχίων, ἐφαίνετο ἀκολουθῶν τοὺς φυσικοὺς νόμους καὶ κατεχόμενος ὑπὸ τῆς γενικῆς ἀτονίας καὶ ἐξασθενήσεως, ἥτις παρέλυε τὸν ὕλικόν καὶ ἠθικόν ἡμῶν ὀργανισμόν, οὐδὲν εἶχομεν δι καίωμα ν' ἀξιῶμεν παρ' αὐτοῦ σθένος πλειότερον καὶ δυνάμεις ἀνωτέρας ἢ ὅσας ἐπαρουσίαζον τὰ ἄλλα τοῦ σώματος μέλη, ἡ διοικήσεις, ἡ δικαιοσύνη, ἡ ἐκπαίδευσις, ἡ διπλωματία, καθόσον δὲν ἠκούσθη ποτὲ ὅτι τὸ κυκλοφοροῦν ἐν τινι ὀργανισμῷ αἷμα ἀλλαχοῦ μὲν εἶναι ἐνδεές καὶ ἀλλαχοῦ θρεῖται νὰ εἶναι πλούσιον.

Ἀφ' οὗτος ὁμοῦς ἐτανύσθη καὶ ὑψώθη ὁ βραχίων οὗτος καὶ ἐπέδειξε δύναμιν ἀπροσδόκητον, οὐ μόνον ἐζήτει νὰ διαδηλώσῃ ὅτι ἡ ποιότης τοῦ αἵματος ἡμῶν πανταχοῦ εἶναι ἀνωτέρα ἢ ὅσον προέδιδεν ἡ τῆς ὀψέως ὠχρότης, ἀλλὰ καὶ ἀνελάμβανεν ὑποχρεώσεις, τὰς ὁποίας κατ' οὐδένα τρόπον πλέον θὰ θελήσῃ ἢ θὰ δικαιούται νὰ παρίδῃ.

Καὶ ἤδη ὅτε ἐπανερχεται εἰς τὰ ἔργα τοῦ ὁ στρατὸς ἡμῶν, σπεύδων ν' ἀνακτήσῃ ὅσα ἐπὶ τόσον χρόνον ἀπώλεσε, σπεύδων νὰ ἐνισχυθῇ εἰς ὅσα κατεδείχθη ὅτι προσέκοπτε καὶ καθυστέρει, ἤδη μετ' ἐναγωνίου προσδοκίας τὸν συνοδεύομεν πάντες, διότι γνωρίζομεν ὅτι τοῦ λοιποῦ πᾶν βῆμα τοῦ δέον, ἐπὶ ποινῇ ἐθνικοῦ θανάτου, νὰ εἶναι ἀσφαλές καὶ πρὸς τὴν καθιερωμένην νὰ φέρῃ ὁδὸν τῆς ἀποστολῆς του. Δεδομένου δὲ ὅτι μεγάλαί εἶναι αἱ ἀπώλειαι καὶ μακρὰ ἡ μέχρι τοῦδε καθυστέρησις, ἀναλόγως ἐπείγουσα καὶ σύντονος καὶ ἀδιάπτωτος καὶ ραγδαία δέον ν' ἀποβῇ ἡ σπουδὴ του πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ τόσον ἐπισήμως διαδηλωθέντος γλυκυτάτου πόθου αὐτοῦ.

Εἶχε μὲν πάντοτε ὑψηλὰς καὶ ἐπιζήλους ὑποχρεώσεις πρὸς τὴν Πατρίδα ὁ στρατὸς ἡμῶν, ἀς ἐφ' ὅσον τῷ ἐπέτρεψαν αἱ περιστάσεις ἐτήρησε καὶ ἐτίμησεν. Ἀλλὰ μὲ τὴν ὁρμὴν μὲ τὴν ὁποίαν διεκέρυξε καὶ ἐπεσφράγισε τὰς ὑποχρεώσεις του ταύτας νέα ἀνέλαβε καθήκοντα ἀπέναντι τῆς Πατρίδος, καθήκοντα ὑψηλῶν ἀφοσιώσεων, σιδηρᾶς πειθαρχίας καὶ πάσης στρατιωτικῆς ἀρετῆς, τούτων δὲ αὐστηρὸς ἐπόπτης καὶ ἐλεγκτὴς παρουσιάζεται ἀπὸ τοῦδε οὐχὶ μόνον τὸ Γένος, ὅπερ εἰς αὐτὸν ἀνέθεσε τὰς ὠραιότερας ἐλπίδας του ἀλλὰ καὶ τοῦ Γένους οἱ ἐχθροί, οἱ εἰς τὴν στρατιωτικὴν ἡμῶν παραλυσίαν στηρίζοντες τὰς ἰδικὰς των.

Ὅση ὑπῆρξεν ἡ ἐπιείκεια πρὸς τὸν ἀσθενῆ καὶ πάσχοντα, τόση θὰ εἶναι τοῦ λοιποῦ ἡ ἀπαιτητικότης πρὸς τὸν ἰσχυρὸν καὶ ἀκμαῖον. Ἀλλὰ καὶ τόση ἡ ἐθνικὴ εὐγνωμοσύνη πρὸς τὸν μέλλοντα νικηφόρως νὰ συνεχίσῃ τὴν ἐνδοξὴν ἐθνικὴν παράδοσιν, τόσαι αἱ ἀπὸ τῶν τετιμημένων τάφων εὐχαὶ τῶν γονέων, τόσαι αἱ εὐλογίαι τῶν μελλόντων νὰ σωθῶσιν ἀδελφῶν.

ΤΟ ΑΓΙΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

Κυριακὴ δεκάτη πέμπτη.

(Λουκᾶ 19, 1—10).

Κείμενον.

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ διήρχετο ὁ Ἰησοῦς τὴν Ἱεριχῶ. Καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ὀνόματι καλούμενος¹ Ζακχαῖος, καὶ αὐτὸς ἦν² ἀρχιτελώνης, καὶ οὗτος ἦν πλούσιος, καὶ ἐζήτει ἰδεῖν τὸν Ἰησοῦν τίς ἐστὶ, καὶ οὐκ ἠδύνατο ἀπὸ τοῦ ὄχλου, ὅτι³ τῇ ἡλικίᾳ μικρὸς ἦν. Καὶ προδραμὼν ἔμπροσθεν ἀνέβη ἐπὶ συκομορέαν, ἵνα ἴδῃ αὐτὸν, ὅτι ἐκείνης ἡμελλε διέρχεσθαι. Καὶ ὡς ἦλθεν ἐπὶ τὸν τόπον, ἀναβλέψας ὁ Ἰησοῦς εἶδεν αὐτὸν καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν· Ζακχαῖε, σπεῦς ἀσκατάβηθι· σήμερον γὰρ ἐν τῷ οἴκῳ σου⁴ δεῖ με μείναι. Καὶ σπεύσας κατέβη, καὶ ὑπεδέξατο αὐτὸν χαίρων. Καὶ ἰδόντες πάντες⁵ διεγόγγυζον λέγοντες ὅτι παρὰ ἀμαρτωλῶν ἀνδρὶ εἰσῆλθε καταλῦσαι. Σταθεὶς δὲ Ζακχαῖος εἶπε πρὸς τὸν Κύριον· ἰδοὺ τὰ ἡμίση τῶν ὑπαρχόντων μου, Κύριε, δίδωμι τοῖς πτωχοῖς, καὶ εἴ τινος τι ἐσυκοφάντησα, ἀποδίδωμι τετραπλοῦν. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς ὅτι σήμερον⁶ σωτηρία⁷ τῷ οἴκῳ τούτῳ⁸ ἐγένετο, καθότι καὶ αὐτὸς⁹ υἱὸς Ἀβραάμ ἐστιν. Ἦλθε γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ζητῆσαι καὶ σῶσαι τὸ¹⁰ ἀπολωλός.

Σημειώσεις.

1) Ζακχαῖος = ὄνομα ἐβραϊκόν· καθαρός, ἀθῶος. 2) Ἀρχιτελώνης = Ἰουδαῖος ἐντεταλμένος τὴν εἰσπραξίν τῶν φόρων τῆς Ἱεριχοῦς δι' ἄλλων μικροτέρων τὸν βαθμὸν εἰσπρακτόρων, διὰ τοῦτο δὲ καὶ ἀρχιτελώνης καλεῖται. 3) Τῇ ἡλικίᾳ = κατὰ τὸ ἀνάστημα. 4) Δεῖ με μείναι, ὁρσίλω κατὰ τὴν θείαν μου βουλὴν καὶ ἀπόφασιν ἵνα μείνω ἐν τῷ οἴκῳ σου. 5) Διεγόγγυζον = ἤρξαντο γογγύζειν ἀναμεταξύ των. 6) Σωτηρία = ἀπὸ τῆς ἀμαρτίας. 7) Τῷ οἴκῳ τούτῳ = τῷ οἰκοδεσπότῃ καὶ τοῖς λοιποῖς μέλεσι τῆς οἰκογενείας. 8) Ἐγένετο, διὰ τῆς ἐπισκέψεώς μου, ἣν καλῶς ἔπραξα ποιήσας καθότι κτλ. 9) Υἱὸς Ἀβραάμ ἐστὶ = διότι καὶ αὐτὸς εἶναι ἐξ ἐκείνων δι' οὓς ἔχει δοθῇ ἡ ὑπόσχεσις ὅτι θὰ σωθῶσι δι' ἐμοῦ. 10) Τὸ ἀπολωλός = τὸ ζῶν ἐν ἀμαρτίαις πολλαῖς καὶ μεγάλαις καὶ ἔχον ἀνάγκην νὰ σωθῇ.

ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ ΕΚ ΤΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΥ

ΤΑ ΣΩΜΑΤΙΚΑ ΕΛΑΤΤΩΜΑΤΑ

Ἦτο μικρὸς τὸ ἀνάστημα ὁ Ζακχαῖος· ἀλλ' ἦτο πλούσιος· ἀλλ' ἦτο ἰσχυρὸς ὡς τελώνης. Δὲν ἐντρέπεται διὰ τὸ φυσικὸν τοῦ ἐλάττωμα τῆς σμικρότητος τοῦ σώματος. Τὴν ἐντροπὴν δὲν γεννᾷ ἐν αὐτῷ οὔτε ὁ πλοῦτος, οὔτε ἡ ἰσχύς. Διακατέχεται ὑπὸ τοῦ πόθου νὰ ἴδῃ τὸν Ἰησοῦν. Ὁ πόθος ἐκεῖνος εἶναι προαίσθημα ὅτι μέγα τι ἀγαθὸν θὰ παραχθῇ εἰς αὐτόν, ἐὰν κατορθώσῃ νὰ πραγματοποιήσῃ τὸν πόθον του ἐκεῖνον νὰ ἴδῃ τὸν Ἰησοῦν. Ὁ ἀκολουθῶν τὸν Ἰησοῦν ὄχλος ἦτο πολὺς, καὶ αὐτὸς ἦτο μικρὸς κατὰ τὸ ἀνάστημα. Καὶ ὁ Ἰησοῦς ἔρχεται· μικρὸν ἔτι καὶ παρέρχεται· καὶ ὁ πόθος τοῦ Ζακχαίου μένει ἀνεκπλήρωτος. Σκέπτεται. Πῶς νὰ ἴδῃ τὸν Ἰησοῦν. Στρέφεται περὶ ἑαυτόν· καὶ ἰδοὺ πρὸ αὐτοῦ παρὰ τὴν ὁδόν, δι' ἧς ἔμελλε νὰ διέλθῃ ὁ Ἰησοῦς, ὑψοῦται συκο-

μορέα. Εύρίσκει το μέσον της εκπλήρωσής του πόθου του. Δεν λαμβάνει υπ' όψει τίποτε. Η εκπλήρωσις του πόθου επισκιάζει πάντα. Θα προκαλέσει πιθανώς τὸν γέλωτα τοῦ πλήθους, τὰ σκώμματα πάντως, τὸν ἐμπαιγμὸν τῶν πολλῶν ἀσφαλῶς διὰ τὸ ἐλάττωμά του, διὰ τὸ ὅποιον ἀναγκάζεται ν' ἀνέλθῃ εἰς τὸ δένδρον ἐκεῖνο. Δεν φροντίζει περὶ οὐδενὸς τούτων. Θέλει νὰ ἴδῃ τὸν Ἰησοῦν. Καὶ θὰ τὸν ἴδῃ. Δεν πταίει αὐτὸς ἐὰν ἐγεννήθῃ μικρὸς τὸ ἀνάστημα! Ὁ πταίη ὅμως αὐτὸς ἐὰν φοδηθῇ μὴπως ἐκτεθῇ εἰς τὴν κρίσιν τῶν πολλῶν ἐνεκα τοῦ σωματικοῦ τοῦ ἐλαττώματος, ἐὰν στερηθῇ τῶν ἀγαθῶν τῶν ὁποίων μία ἀόριστος προαίσθησις ἐγέννα ἐν αὐτῷ τὴν ἐλπίδα. Αἱ σωματικαὶ ἐλλείψεις δὲν δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν ἀξίαι φόγου ἢ μομφῆς. Δι' αὐτὸ οὔτε ὁ ἔχων ταύτας πρέπει νὰ ἐντρέπεται δι' αὐτάς, ἀλλ' οὔτε οἱ ἄλλοι οἱ βλέποντες ταύτας πρέπει νὰ κατηγορῶσι τὸν ἔχοντα ταύτας. Τὸν ἡθικὸν τοῦτον κανόνα διδάσκει εἰς ἡμᾶς τὸ σημερινὸν Εὐαγγέλιον. Ἐξ αὐτοῦ διδασκόμεθα καὶ πῶς νὰ μεταχειρίζομεθα τὰς ἐλλείψεις ἡμῶν τὰς σωματικὰς ἐνώπιον τοῦ κόσμου, καὶ πῶς πρέπει νὰ φερόμεθα ὅταν συναντήσωμεν τοιαύτας. Ὁ Ζακχαῖος διδάσκει ἡμᾶς τὸ μὲν, ὁ Κύριος διδάσκει ἡμᾶς τὸ δέ. Εἰς τὸν Ζακχαῖον δὲν ἐγένοντο αἱ σωματικαὶ ἐλλείψεις πρόσκομμα εἰς σωτηρίαν. Ὁ Κύριος εἶδε τὸν Ζακχαῖον ἐπὶ τοῦ δένδρου, καὶ ὡς καρδιογνώστης γινώσκων τὴν αἰτίαν τῆς ἀνόδου τοῦ Ζακχαῖου ἐπὶ τοῦ δένδρου, δὲν περιφρονεῖ αὐτόν. Αὐτὸς ἤθελε νὰ τὸν ἴδῃ, ὁ Κύριος προσφέρεται ὅχι μόνον νὰ τὸν ἴδῃ ὁ Ζακχαῖος, ἀλλὰ καὶ νὰ μείνῃ παρ' αὐτῷ ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ. Τὸν ἔχοντα λοιπὸν σωματικὰς ἐλλείψεις ὀφείλομεν ν' ἀγαπῶμεν ἐπὶ τοσοῦτον ὥστε ν' ἀνακουφίζομεν αὐτὸν ἀπὸ τῆς ὀδύνης καὶ θλίψεως τὴν ὁποίαν γεννᾷ ἐν τῇ καρδίᾳ καὶ τῇ ψυχῇ αὐτῆς, ἢ συναίσθησις τῶν ἐλαττωμάτων αὐτοῦ τῶν σωματικῶν. Εἰς τὸ καθῆκον τοῦτο πόσον οἱ ἄνθρωποι τοῦ κόσμου φαίνονται ἐλλιπεῖς! Ὅταν ἴδωσιν ὅμοιον αὐτῶν μὴ ἔχοντα ἄρτιον τὸ σῶμα ἐπιλαμβάνονται τῆς εὐκαιρίας νὰ εὐθυμῶσιν μὲν αὐτοί, νὰ καταστήσωσι δὲ ὅσον τὸ δυνατὸν περισσότερον ὀδυνηρὸν τὸ ἐλάττωμά του ἐκεῖνο. Οἱ παῖδες πρῶτοι ἀφίενται ἐλεύθεροι νὰ ὑβρίζωσι καὶ σκώπτωσι τὸν δυστυχῆ ἡδικομένον ὑπὸ τῆς φύσεως. Οὐδεὶς ἔχει συνείδησιν τῆς βαρύτητος τῆς πράξεως ἐκείνης, καὶ οὐδεὶς λοιπὸν ἀναλαμβάνει νὰ συμβουλευθῇ τοὺς παῖδας ἐκείνους τὸ ὀρθόν, καὶ νὰ ὑποδείξῃ εἰς αὐτοὺς τὴν ἀδικίαν τὴν ὁποίαν κάμνουν καὶ τὴν ἀγάπην τὴν ὁποίαν ὀφείλουν οἱ ἀκέραιοι αὐτοὶ πρὸς ἐκείνους, οἵτινες ἢ ἐγεννήθησαν ἀτελεῖς, ἢ γεννηθέντες τέλειοι ἠναγκάσθησαν ἐνεκα περιστάσεων νὰ πάθωσι καὶ νὰ στερηθῶσι μέρους τινὸς τοῦ ὀργανισμοῦ αὐτῶν τοῦ σωματικοῦ. Πταῖουν αὐτοὶ εἰς τοῦτο; ἤθελον αὐτοὶ νὰ μὴ ᾤσιν ὡς καὶ οἱ λοιποὶ ἄνθρωποι; Διατί λοιπὸν νὰ ἐμπαίζωνται καὶ περιφρονῶνται αὐτοὶ διὰ τὰ ἐλαττώματά των ταῦτα ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων; Ἡμεῖς πρὸ παντὸς οἱ Χριστιανοί, οἱ ὀφείλοντες νὰ στηρίζωμεν πάσας ἡμῶν τὰς σχέσεις ἐπὶ τῆς ἀγάπης, καθῆκον ἔχομεν μιμούμενοι καὶ ἐν τούτῳ τὸν Θεάνθρωπον Λυτρωτὴν καὶ διδάσκαλον ἡμῶν, ὅχι μόνον νὰ μὴ περιφρονῶμεν ἐκείνους, οἵτινες ἔχουν τὸ ἀτύχημα νὰ μὴ εἶναι σωματικῶς ἄρτιοι, ἀλλὰ καὶ νὰ τιμῶμεν αὐτούς, καὶ νὰ ἐνθαρρύνωμεν αὐτούς, καὶ ν' ἀγαπῶμεν αὐτούς περισσότερον ἔτι διὰ τὸ ἀτύχημα αὐτῶν. Τὰ σωματικὰ ἐλαττώματα δὲν παρακωλύουν τὴν ἡθικὴν τελειότητα, τὴν ὁποίαν ὀφείλει νὰ ἔχῃ σκοπὸν τῆς ἐπὶ γῆς ζωῆς τοῦ ὁ Χριστιανός. Δι' αὐτὸ καὶ δὲν πρέπει νὰ στενοχωρῆται δι' αὐτὰ ὁ ἔχων ταῦτα. Τούναντίον ὀφείλει νὰ δοξάζῃ τὸν Θεὸν διότι διὰ τῶν σωματικῶν τούτων ἐλαττωμάτων παρέσχεν εἰς αὐτὸν εὐχερῆ τὴν ταπεινοφροσύνην, καὶ εὐχερύτεραν τὴν ἐνάσκησιν τῆς ἀρετῆς. Δὲν εἶναι τέλειος σωματικῶς,

ἀλλὰ δύναται ν' ἀποβῇ τέλειος πνευματικῶς. Καὶ τοῦτο ὀφείλει νὰ ἐπιδιώξῃ, καὶ διὰ τοῦτο ὀφείλει νὰ χαίρῃται, καὶ διὰ τοῦτο δικαιούται ν' ἀπαιτῇ τὴν ἐκτίμησιν τὴν γενικὴν τῶν κυκλούντων αὐτὸν ἀνθρώπων.

Τοιαῦτα ὀφείλομεν οἱ πάντες νὰ φρονῶμεν περὶ τῶν σωματικῶν ἐλαττωμάτων, καὶ τοιαύτην νὰ ἔχωμεν διαγωγὴν πρὸς τοὺς ἔχοντας ταῦτα, ἢ ἡμεῖς ἔχοντες ταῦτα πρὸς τοὺς τελειότερους ἡμῶν.

ΣΥΓΧΡΟΝΟΣ ΕΘΝΙΚΗ ΠΟΙΗΣΙΣ

ΜΙΣΕΜΟΣ

Μισεῖς γὰρ τὴν ξενιτειὰ καὶ μένω μοναχὴ μου· σὺρε, παιδί μου, στὸ καλὸ καὶ σὺρε στὴν εὐχὴ μου! Τριανταφυλλένια ἢ στράτα σου, κρινοσπαρμέν' οἱ δρόμοι· γὰρ χάρι σου ν' ἀνθοβολοῦν καὶ τὰ λιθάρια ἀκόμη· τὰ δάκρυά μου νὰ γενοῦν διαμάντια 'ς ὅ,τι ἀγγίξης, καὶ τὸ ποτήρι τῆς χαρᾶς ποτὲ νὰ μὴ στραγγίσης, νὰ πίνης καὶ νὰ ξεδιψᾷς καὶ νάναί αὐτὸ γεμάτο σὰν νᾶν' ἢ βρύσι ἀπὸ ψηλά κι' αὐτὸ νᾶν' ἀπὸ κάτω.

Ἐκεῖ παιδί μου, ποῦ θὰ πᾶς στὰ μακρυνὰ τὰ ξένα δίγτυα πολλὰ κι' ὀξυβέργες θὰ στῆσουνε γιὰ σένα ἢ ἐλπίδα μὲ τοὺς πόθους τῆς, τὸ βίος μὲ τὰ παλάτια κι' ἢ ξεγελάστρα ἢ ὁμορφιά μὲ τὰ γλυκὰ τὰ μάτια. Ἡ ἐλπίδα ἢ ἀχαλίνωτη ξεχνᾷ τὰ περασμένα καὶ θὰ ξεχάσης κάποτε μαζὶ μ' αὐτὰ κι' ἐμένα· τὸ βίος μὲτ' στὰ παλάτια τοῦ τὴν περηφάνεια κρύβει καὶ θὰ ντραπῇς γιὰ τὸ φτωχὸ τὸ πατρικὸ καλὸ κι' ἢ ξεγελάστρα ἢ ὁμορφιά μ' ἕνα φιλὶ στὸ στόμα κἀνὲι τὸ νεῖο ν' ἀπαρνηθῇ καὶ τὴν πατρίδα ἀκόμα.

Παιδί μου, ἂν τὴ μητέρα σου πάψης νὰ τὴν θυμᾶσαι, μὲ δίχως βαρυκόμηση συγχωρεμένους ἔσσαι· κι' ἂν τὸ φτωχὸ καλὸ κι' ἢ ντροπὴ τοῦ φέρνῃ ὡς τόσο καὶ πάλι θάμει πρόθυμη συγχώρεση νὰ δώσω· μ' ἂν τὴν Πατρίδα ἀπαρνηθῇς ποῦ τὴ λατρεύωμ' ὅλοι, νᾶν' ἢ ζωὴ σου, ὅπου κι' ἂν πᾶς, ἀγκάθια καὶ τριβόλοι.

Ἰωάννης Πολέμης

Ο ΑΕΤΟΣ ΕΝ Τῇ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Εἰς τὴν ἀπευθυνθεῖσαν πρὸς ἡμᾶς ἐρώτησιν: «Διατί ὁ δικέφαλος αἰετὸς εἶναι κεχαραγμένος ἐπὶ μαρμαρίνης πλακῆς ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ἐδάφους πολλῶν παρ' ἡμῶν ἱερῶν ναῶν;» Ἀπαντῶμεν. Εἶναι γνωστὸν, ὅτι οἱ κατὰ καιροὺς εὐσεβεῖς Αὐτοκράτορες τοῦ Βυζαντίου, ἐπιθυμοῦντες ν' ἀνυψώσωσι τὸ κύρος τῆς Ἐκκλησίας, ἐδωροῦντο εἰς τοὺς ἐπισκόπους αὐτῆς διάφορα ἐμβλήματα καὶ ἄμφια τῆς κοσμικῆς αὐτῶν ἐξουσίας. Ὡς εἶδομεν ἐν ταῖς Μελέταις τῶν ἀγίων Συνάξεων πολλὰ τῶν Ἐπισκοπικῶν ἀμφίων ἐκ τῶν εὐσεβῶν ἀνάκτων τοῦ Βυζαντίου ἔχουσι τὴν προέλευσιν. Οὕτω, φρονούμεν καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐχορηγήθῃ εἰς τοὺς ἀρχοντας τῆς Ἐκκλησίας τὸ δικαίωμα νὰ χρώνται τῷ ἐμβλήματι τῆς Αὐτοκρατορικῆς ἐξουσίας, τῷ αἰετῷ. Μηδὲν δὲ παραδεχόμενοι τὴν περὶ τούτου ἀλληγορικὴν ἐρμηνείαν Συμεὼν τῆς Θεσσαλονίκης ἐκλαμβάνομεν ὑπὸ τὴν ἱστορικὴν αὐτῆς σημασίαν τὰ πράγματα. Ἡ χρῆσις τοῦ αἰετοῦ ἀπαντᾷ εἰς ταῖς χειροτονίαις τῶν Ἐπισκόπων. Εἶναι γνωστὸν ὅτι πρὸς τῆς ὥρας τῆς τελετῆς τῆς κυρίως χειροτονίας τοῦ Ἐπισκόπου, ὁ ἐψηφισμένος ἐνώπιον τῶν χειροτονούντων αὐτὸν ἱεραρχῶν καὶ τοῦ λοιποῦ κλήρου, ἀλλὰ καὶ παντὸς τοῦ Ἐκκλησιασματος ἀπαγγέλλει καὶ διευκρινίζει τὴν ὁμολογίαν τῆς πίστεως αὐτοῦ, ἔξω τοῦ ἱεροῦ Βήματος, καὶ σήμερον ἐνώπιον τῆς ἁγίας Θύρας. Ἀλλ' ἀρχαιότερον ἢ ὁμολογία αὕτη διεξήγετο πρὸς τὸ δυτικώτερον μέρος τοῦ ναοῦ, πλάσιον τῶν Βασιλικῶν πυλῶν τοῦ ναοῦ, ἢ καὶ ἐν τῷ νάρθηκα

τοῦ ναοῦ πολλάκις. Ἐκεῖ οἱ ἐπὶ τούτῳ ὑπῆρξαν τῆς Ἐκκλησίας ἐποποθέτου τὸ βάθρον ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἵστατο ὁ Ἐπισκοπικὸς θρόνος, οὗ ἐκ δεξιῶν καὶ ἐξ εὐωνύμων ἐτοποετοῦντο οἱ θρόνοι τῶν συλλειτουργούντων τῷ πρῶτῳ Ἐπισκόπῳ ἀρχιερέων.

Ἐκεῖ λοιπὸν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, καὶ ἐναντι ἀκριβῶς τοῦ θρόνου τοῦ πρῶτου Ἐπισκόπου, ἀφ' ἐσπέρας ὁ τελετάρχης σχεδίαζε δι' ἀσβέστου τὸν αἰετὸν. Ἐτίθεντο δὲ φρουροὶ περιεργίζοντες τὸ μέρος, ἵνα μὴ τὸ πλῆθος συναθροισθῇ ἐπὶ τοῦ ἐσχεδιασμένου αἰετοῦ. Ἐπὶ τοῦ αἰετοῦ τούτου πατῶν ὁ ἐψηφισμένος ἀνεγίνωσκε τὴν ἐν ἐκτάσει ὁμολογίαν τῆς πίστεως αὐτοῦ. Τὴν τοιαύτην προετοιμασίαν λεπτομερῶς περιγράφει ὁ Διάκονος Δημήτριος ὁ Γεμιστός. Σὺν τῷ χρόνῳ ὁ προχείρως σχεδιαζόμενος αἰετὸς ἐκείνος ἔλαβε παγιώτερον τύπον καὶ εἰκονίζετο ἢ ἐπὶ ὑφασμάτων ἢ ἐπὶ ξύλου στρογγύλου πάντοτε. Βραδύτερον δὲ ἐνυφαίνεται ἐπὶ ταπήτων ὑπογύλων ἐπίσης. Καὶ τοιοῦτοι εἶναι ἐν χρήσει σήμερον ἐν τῇ Ρωσικῇ Ἐκκλησίᾳ. Παρ' ἡμῶν ἐν ἐκάστη χειροτονίᾳ εἰκονίζεται καὶ ἰδιαίτερος αἰετὸς, ὁ ὁποῖος φέρων τὸ ὄνομα τοῦ Ἐπισκόπου καὶ τὴν χρονολογίαν τῆς χειροτονίας αὐτοῦ χρησιμεύει εἰς τὸν Ἐπίσκοπον ὡς ἀναμνηστήριον τῆς ἐπισημοῦς ἡμέρας ἐκείνης.

Ἐν τῇ Ρωσικῇ Ἐκκλησίᾳ ὁ Ἐπίσκοπος λειτουργῶν πατεῖ ἐπάνω τῶν τοιούτων στρογγύλων ταπήτων, οἵτινες ἔχουσιν ἐνυφασμένην εἰκόνα τοῦ αἰετοῦ.

Σήμερον ἐν τοῖς καθεδρικοῖς ἰδίως ναοῖς τῆς ἀνατολικῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, χαράσσεται ἐπὶ μαρμαρίνης πλακῆς ἐντὸς κύκλου ὁ δικέφαλος αἰετὸς, καὶ τοποθετεῖται ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ναοῦ, ἐν τῷ διαμερίσματι τῶν χορῶν, ἵνα ἐνθυμίῃ τὸν τόπον ἐνθα ἵστατο ἐν ἄλλοις καιροῖς ὁ Αὐτοκράτορικὸς τοῦ εὐσεβεστάτου Βυζαντινοῦ Αὐτοκράτορος θρόνος.

ΑΠΟΣΠΑΣΘΕΙΣΑΙ ΣΕΛΙΔΕΣ *

ΠΤΗΝΑ ΚΑΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ

Ἐπιστολὴ φίλης πρὸς φίλην.

Α'.

Ἐὰν πιστεύης καὶ σύ, ὅτι αἱ ἐπιγραφαὶ καὶ οἱ τίτλοι τῶν διατριβῶν εἶναι ἀκριβῆ τοῦ περιεχομένου των γνωρίσματα, θὰ ἐνόμισας βεβαίως, ὅτι ἀπεφάσισα καὶ ἐγὼ νὰ ἐξάρω τῶν γυναικῶν τὴν ἀξίαν καὶ διὰ ποιητικῆς παρομοιώσεως καὶ συγκρίνω αὐτάς πρὸς τοὺς εὐπετεῖς τῶν ἀέρων κατ' οἰκίας· θὰ ἐνόμισας ὅτι ἀπεφάσισα νὰ δανεισθῶ τοῦ ἐνὸς πτηνοῦ τὸ μελωδικὸν κελᾶδημα, τοῦ ἄλλου τὰ λαμπρὰ χρώματα, τοῦ ἄλλου τὴν μεγαλοπρεπῆ οὐράν καὶ ἄλλου πάλιν τὸ κομψὸν σχῆμα, ἵνα πλάσω ἐν ἰδανικὸν καὶ νὰ ἐπιστήσω ἐπ' αὐτοῦ τὴν προσοχὴν τοῦ κόσμου, λέγουσα, ὅτι τοιαῦτα εἴμεθα ὅλοι, ἀξίαι θαυμασμοῦ καὶ λατρείας, ἢ τοῦλάχιστον θὰ ἐνόμισας, ὅτι ἡ ἀσθενὴς μου γραφίς, φιλοδοξοῦσα νὰ χαράξῃ νέον τι καὶ πρωτότυπον... ὡς τόσαι ἄλλαι γραφαὶ, ἀπεφάσισα νὰ δώσῃ νέαν τινὰ μορφήν εἰς τὴν περὶ φίδες, ἀπεφάσισα νὰ δώσῃ νέαν τινὰ μορφήν εἰς τὴν περὶ ἐλαφρότητας τῶν γυναικῶν τόσον πρωτότυπον ἔκφρασιν, καὶ συγκρίνοισα αὐτάς πρὸς τὰ πτηνὰ, νὰ ἐπαναλάβῃ ὅ,τι ἐλέχθη καὶ λέγεται ἀπὸ τῆς ἑκτῆς ἡμέρας τῆς δημιουργίας, καὶ ὅμως, καλὴ μου φίλη, θὰ σὲ ἡπάτα ἢ ἐπιγραφὴ, διότι οὔτε τὴν καλλονὴν τῶν γυναικῶν ἀπεφάσισα νὰ φάλλω, οὔτε τὴν ἀπολογίαν αὐτῶν νὰ συντάξω ἐπὶ τῇ ἀπ' αἰῶνων κατηγορίᾳ.

Ὁ λόγος ἐνεκα τοῦ ὁποίου συνέπεξα ἐν ἀρχῇ δύο τόσον ἀνομοίους τάξεις πλασμάτων τοῦ Θεοῦ, εἶναι κατὰ πολὺ

* Α. Μ. Α.

μερικώτερος καὶ ἀποβλέπει εἰς τὴν θίξιν ζητήματος, τὸ ὁποῖον ἂν ἐμελεᾶτο καὶ παρ' ἡμῶν, ὅπως μελετᾶται καὶ ἀλλαχοῦ, ἢ θέσις τῆς γυναικὸς θὰ ἐδελτιοῦτο ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε οὐδ' οἱ ποιηταὶ νὰ δικαιῶνται εἰς τὰς ἀδικαιολογήτους αὐτῶν μεταφοράς, οὐδ' οἱ ἔχθροι εἰς τὰς εἰλικρινεῖς ἢ ἐπιτετηθευμένας κατ' αὐτῆς σταυροφορίας.

Δὲν εἶναι πολὺς καιρὸς ἀφ' ὅτου ἀνεγνώσα κάπου εἰδήσιν ἐξ ἐκείνων, αἵτινες ἐμπνέουσιν ἀνεξαιρέτως τὴν φρίκην. Ἐπρόκειτο περὶ τῶν πτωχῶν ἐκείνων ψαλτῶν τῆς φύσεως καὶ τῆς ἀγαθότητος τοῦ Θεοῦ, οὗς οἱ ἄνθρωποι συλλαμβάνουσι, παντοῖα μέσα μηχανώμενοι, καὶ κλείουσιν ἐν κλωθῇ, ἵνα ἔχωσι παντοῦ καὶ πάντοτε ἐγγὺς αὐτῶν τὸ ἄσμα των, ἄσμα ἀθλίων αἰχμαλώτων· καὶ κατὰ χειρότερον μάλιστα· ἐπρόκειτο περὶ μέσου καταχθονίου, ὁπερ οἱ ἄνθρωποι ἀνεκάλυψαν ἵνα καταστήσωσι γλυκύτερον καὶ μελωδικώτερον τὸ ἄσμα τοῦτο. «Οἱ στόνοι τῶν πτηνῶν εἶναι γλυκεῖς· οἱ θρηνοὶ των εἶναι μελωδία· ὡς ἀναγκάσωμεν τὰ πτηνὰ νὰ στένωσι καὶ νὰ θρηνώσιν· ὡς τοῖς ἀφαιρέσωμεν τὴν ὄρασιν· μὴ βλέποντα πλέον τοῦ ἡλίου τὴν ἀνατολήν, στερούμενα τῆς θεᾶς τῶν χλοερῶν κλάδων, τῶν ἀνθέων καὶ ἐν γένει τοῦ φωτός, θὰ τονίζωσιν ἄσματα περιπαθῆ, ἐλέγους συγκινητικωτάτους· εἰς τὸ ἄκουσμα αὐτῶν θὰ σπεύδωσι καὶ τὰ ἄλλα ἐλευθερά πτηνὰ καὶ θὰ ἔρχονται νὰ ἰδῶσι τί παθῶν ὁλοφύρεται ὁ ἀδελφὸς των θὰ συλλαμβάνομεν δὲ καὶ ταῦτα».

Οὕτως ἐσκέφθη ὁ ἄνθρωπος· ἢ δὲ σκέψις του εἶναι πνευματώδης, ὅσῳ καὶ ἂν εἶναι σκληρὰ καὶ κακῇ.

Οὕτως ἐσκέφθη· ἐξετύφλωσε τὰ πτηνὰ· ἵνα εὐθυμῇ πλειότερον ἐκ τοῦ ἄσματος των τὰ ἐστέρησε τῆς ὁράσεως διὰ νὰ τὰ καταστήσῃ μελωδικώτερα· μετέβαλε τὴν φύσιν των ἵνα καστήσῃ γλυκύτερον τὸ ἄσμα των· καὶ διὰ τὰ εὐτυχῇ ἐκ τούτου κατέστησεν αὐτὰ διὰ παντὸς δυστυχῇ.

Πολλοὶ τρυφεραὶ καρδίαι τίς οἶδεν ἂν δὲν συνεκινήθησαν καὶ ἄλλοτε ἐξ ἀφηγήσεων παρομοίων. Πόσοι συμπαθεῖς γυναῖκες δὲν ἐθλίβησαν ἐπὶ τῇ ἀγριότητι καὶ ἐπὶ τῇ οἰκτρᾷ τύχῃ καὶ ταῖς ἀλγειναῖς περιπετείαις πτωχῆς τιнос τυφλωθείσης ἀηδόνος ἢ ἀκανθίδος, πρὸ πάντων δὲ πόσοι εὐαίσθητοι ἄνδρες, πόσοι εὐσπλαγχνοὶ προστάται των καταδυναστευομένων, πόσοι φύσει ἀγαθοεργοὶ δὲν θὰ συνεκινήθησαν, ὀργίσθησαν καὶ ἐτιμώρησαν ἴσως τοὺς ἐργάτας τοιούτων ἀπαίσίων ὁμοτήτων.

Καὶ ὅμως...

Ἄν μεταξὺ χιλιῶν ἀνθρώπων εἰς καὶ μόνος εὐρίσκειται τόσον ἀκαρδὸς ὡς πρὸς τὰ πτηνὰ, ἂν μεταξὺ μυριάδων πτηνῶν ἐν καὶ μόνον εὐρίσκειται τόσῳ δυστυχῆς ἐνεκα τῶν ἀνθρώπων, ὑπάρχει ἄλλη τις φυλὴ, καταδεδεικασμένη καὶ ἐκπαλαι καὶ νῦν ὑπὸ τῆς εἰμαρμένης εἰς τὸ νὰ διάγῃ τὸν βίον τοῦ τυφλωθέντος πτηνοῦ καὶ νὰ ὑφίσταται τὰ δεινὰ του, ἵνα γίνηται εὐαρεστοτέρα καὶ μελωδικωτέρα, ἵνα κατηδύνη τὰς ἡμέρας τῶν δεσμοφυλάκων, ἵνα τέρπῃ τὴν ὄρασιν καὶ κατακηλῇ τὴν ἀκοήν των.

Καὶ ἡ φυλὴ αὕτη δὲν εἶναι ξένη πρὸς τοὺς ἀνθρώπους, δὲν εἶναι ἀγνώστος, δὲν εἶναι φαντασιώδης· διότι θὰ ἐνόησας ἤδη, καλὴ μου φίλη, ὅτι περὶ ἡμῶν πρόκειται· ὅτι ἡμεῖς εἴμεθα τὰ ἐκτυφλωθέντα πτηνὰ· διότι θὰ ἐνόησας ἤδη καὶ πᾶς ἀναγνώστης, ὅτι αὐτὸς εἶναι ὁ δεσμοφύλαξ ὁ ἀκαρδὸς, ὅστις ἐργάζεται καὶ συντελεῖ εἰς τὴν ἐκτύφλωσιν τῆς ἀδελφῆς ἢ τῆς θυγατρὸς του, ἵνα καταστήσῃ γλυκύτερον τὸ ἄσμα, μελωδικωτέραν τὴν φωνήν, εὐαρεστοτέραν τὴν συντροφίαν.

**

Φοβούμαι ὅτι ἐγενόμην πολὺ τολμηρὸς καὶ ὅτι, καίτοι ἔχω πλήρη πεποίθησιν εἰς τοὺς λόγους μου, δὲν θὰ δυνήθω νὰ τοὺς ἀποδείξω ὅλους καὶ νὰ τοὺς καταστήσω εἰς πάντα καταφανείς, ἀλλ' ἄρκομαι σὲ μόνον νὰ πείσω, καλὴ μου φίλη· ἂν δὲ καὶ ἄλλος τις πεισθῇ, ἄλλος ἢ ἄλλη τόσῳ τὸ καλλίτερον δι' ἀμφοτέρους.

Δὲν εἶναι πολὺς καιρὸς ἀφ' οὗ ἐγκυλίπεις τὰ βάρβαρα τοῦ σχολείου· ἀναπόλησον τὸ πλεῖστον μέρος τῶν ὧσων ἐκεῖ ἐδιδάχθης, ὑπολόγισον ἐν πρὸς ἐν πόσον βαρύνει εἰς τὴν στάθμην τῆς εὐτυχίας σου ἕκαστον τῶν διδασμάτων, ἅτινα ἐκεῖθεν ἀπεκόμισας, καὶ εἰπέ μοι τότε τίς ἡ διαφορὰ μεταξὺ σοῦ καὶ τοῦ πτηνοῦ. Ἐτύφλωσαν ἐκείνο διὰ νὰ ἀρέσκῃ· ἐδίδαξαν σὲ διὰ νὰ ἀρέσκῃς· ἂν δὲ ἐκεῖνο ἐστερήθῃ τῆς ὁράσεως, ἂν σὺ ἐστερήθῃς τοῦ ἀληθοῦς φωτός, ποῖα τότε ἡ μεταξὺ τῶν δύο διαφορὰ; (Ἐπεται)

ΑΙ ΑΓΙΑΙ ΣΥΝΑΞΕΙΣ

Η ΘΕΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Ἐν τοῖς χρόνοις τῶν διωγμῶν, καθ' ὃς ὁ πιστεύων εἰς Χριστόν, ὡς ἀνήκων εἰς Βασιλείαν ξένην τοῦ κόσμου, εἰς Βασιλείαν οὐράνιον, ἐζητεῖτο ἐπιμόνως καὶ ἐξεβιάζετο ἵνα μεταστῇ τάχιστα ἐκεῖ ἔνθα εἶχεν ἐγγραφῇ πολίτης. Ὁ Χριστιανὸς μὴ γινώσκων πότε ἐπεφυλάσσετο εἰς αὐτὸν ἡ ποθητὴ ὥρα τῆς μεταστάσεως, ἤθελε νὰ ἔχῃ πρὸ χειρὸς πάντοτε τὰ ἐφόδια, καὶ νὰ ᾖ ἐτοιμος εἰς τὸ ποθητὸν ταξίδιον. Μετὰ τὴν θείαν λοιπὸν κοινωνίαν ἕκαστος πιστὸς ἐλάμβανε καὶ μέρος τοῦ μετουσιωμένου ἁγίου ἄρτου, ἀδεβερεγμένου διὰ τοῦ ἁγίου αἵματος, ὅπως παρασκευάζονται παρ' ἡμῶν τὰ προηγιασμένα ἄγια, καὶ διὰ τῆς ἁγίας ταύτης Εὐχαριστίας, ἐν ἰδιαιτέρῳ σκεύει, καὶ ἐν ἰδιαιτέρῳ μέρει τῆς οἰκίας καταλλήλως, καὶ ἐν πολλῷ τῷ σεβασμῷ φυλάσσομένης, ἐνίσχυε τὴν ψυχὴν αὐτοῦ μεταλαμβάνων ταύτης, καὶ ἦτο ἐτοιμος εἰς τὸν ἀγῶνα καὶ τὰ μαρτύρια, ὅταν ὁ Κύριος ἡυδόκει νὰ καλέσῃ αὐτὸν εἰς ταῦτα. Ἀλλὰ καὶ ὁδοιποροῦντες, καὶ πλείοντες οἱ Χριστιανοὶ τῶν πρώτων αἰώνων παρελάμβανον οὗτω πρὸς μετάληψιν τὴν ἁγίαν εὐχαριστίαν μεθ' ἑαυτῶν. Καὶ εἰς ἀσθενοῦντας δὲ μετεφέρετο αὕτη, καὶ εἰς κωλυμένους νὰ παραστῶσι εἰς τὰς ἱερὰς Συναξεῖς διὰ διαφόρους λόγους. Μετεφέρετο δὲ ὑπὸ τοῦ Διακόνου εἰς τοὺς νοσοῦντας ἡ θεία κοινωνία. Ὅταν οἱ πιστοὶ ἠναγκάζοντο νὰ φέρωσι τὴν ἁγίαν εὐχαριστίαν μεθ' ἑαυτῶν, ἔθετον ταύτην ἐν ἰδιαιτέρῳ καταλλήλῳ σκεύει, καὶ ἀνήρτων αὐτὸ ἀπὸ τοῦ τραχήλου αὐτῶν, ὡς καὶ σήμερον πράττουσι οἱ ἐν Ρωσσίᾳ ἱερεῖς διὰ τὴν εἰς ἀσθενεῖς μεταφορὰν τῶν Ἀγίων, ἔχοντες πρὸς τοῦτο κατάλληλα δοχεῖα, ἅτινα ἀναρτῶσιν ἀπὸ τοῦ τραχήλου ἐπὶ τοῦ στήθους διὰ ταινίας. Οἱ Χριστιανοὶ ἐκ σεβασμοῦ πρὸς τὸ μυστήριον ἐκοινωνοῦν αὐτοῦ εὐθὺς ἀπὸ τῶν πρώτων χρόνων νήστευς.

Μετὰ τὸ πέρας τῆς κοινωνίας τῶν ἐν τῷ ἱερῷ Βήματι, ὁ Διάκονος λαμβάνει ἐκ τοῦ Δισκαρίου τὰς ἐν αὐτῷ μερίδας, μαργαρίτας κοινῶς καλουμένας, καὶ βάλει ταύτας ἐντὸς τοῦ Ποτηρίου. Ὑπάρχει παράδοσις ὑπὸ Σιμεὼν τοῦ Θεσσαλονίκης ἀναγραφομένη, ἀλλὰ καθ' ἡμᾶς καὶ πολλοὺς ἄλλους ἀσύστατος δογματικῶς, ἀλλὰ καὶ ἀβάσιμος ἱστορικῶς, καθ' ἣν αἱ ἐξαγόμεναι μερίδες ἐν τῷ Δισκαρίῳ ἐκτὸς τῆς μεγάλης μερίδος τῆς—ἀμνοῦ—λεγομένης, δὲν μετουσιούνται εἰς Σῶμα Χριστοῦ, ἀλλ' ἐκπροσωποῦν τὸν τρόπον τινὰ ἐκείνους, ὧν τὰ ὀνόματα ἀναφέρονται ἐν τῇ ἐξαγωγῇ ἐκάστης μερίδος. Ἀλλ' αἱ μερίδες ἐξάγονται ἵνα ἀποτελέσωσι μέρος τῆς προσφερομένης θυσίας, ἥς τ' ἀποτέλεσμα ἐπικαλεῖται ὁ ἱερεὺς ἐπὶ τοὺς προσφέροντας, ὧν τὰ ὀνόματα ἀνα-

φέρει ἐν τῇ ἐξαγωγῇ αὐτῶν. Τὰ ἐν τῷ Δισκαρίῳ λοιποῖς τὰς μερίδας τεμάχια πάντα λογίζονται ὡς εἰς ἄρτος, καὶ τοιαῦτα ἀγιάζονται πάντα, καὶ διὰ τοῦ ἁγίου Πνεύματος μετουσιούνται εἰς Σῶμα Χριστοῦ. Καὶ ὁ λειτουργῶν νὰ γινώσκῃ τοῦτο καὶ ἐπικαλούμενος τὴν Θεῖαν Χάριν τοῦ Παναγίου Πνεύματος εἰς μετουσίωσιν τῶν τιμίων, ὁφείλει νὰ μὴ χωρίζῃ ἐν τῇ διανοίᾳ αὐτοῦ μέρη τινὰ τοῦ ἐν τῷ Δισκαρίῳ προτιθεμένου ἄρτου, ἀλλὰ νὰ πείθῃ πάντα τὰ ἐν αὐτῷ τεμάχια ἄρτου εἰς ἓνα ἄρτον ὅποτον νὰ ἐπικαλεῖται τὴν κάθοδον τοῦ Παναγίου Πνεύματος εἰς ἁγιασμόν καὶ μετουσίωσιν εἰς Σῶμα Χριστοῦ.

Εὐθὺς μετὰ τὴν κοινωνίαν τῶν ἐν τῷ ἁγίῳ Βήματι χρῆσιν σήμερον Λειτουργικὰ βιβλία ἔχουσι τὴν εὐχὴν Εὐχαριστίας· ἀλλὰ καὶ ἐν ταῖς Ἀποστολικαῖς Διατάξεσιν καὶ ἐν τῇ Λειτουργίᾳ τῇ λεγομένῃ τοῦ Ἰακώβου, ἡ αὕτη ἀκολουθεῖ μετὰ τὴν συναπτὴν τοῦ Διακόνου—«Μεταλαμβάνετε τῶν θείων, ἁγίων κλ.» Ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς σειράς ἐνταῦθα φαίνεται ἡ θέσις τῆς εὐχῆς, διότι τὸν Διάκονον, περατωθείσης τῆς θείας κοινωνίας, καλεῖ τὸν εἰς κοινὴν εὐχαριστίαν, καὶ ἡ ἐκφώνησις τοῦ τέλους τῆς εὐχῆς «ὅτι Σὺ εἶ ὁ ἁγιασμός ἡμῶν κλ.» ἐνταῦθα· «Ἡμεῖς κατὰ ταῦτα θ' ἀφῶμεν τὴν ἐρμηνείαν τῆς εὐχαριστίας εἰς τὴν διάταξιν τῆς Εὐχαριστίας, καὶ ἐπὶ τὴν ἀκολουθήσωμεν τὴν ἀφήγησιν τῆς διεξαγωγῆς τῆς θείας κοινωνίας, ὅπως μὴ διακόψωμεν τὰ κατ' αὐτήν.

Μετὰ τὸ πέρας τῆς κοινωνίας ὁ Λειτουργὸς περατῶν τὸ μυστήριον εὐλογῶν τὸν λαόν διὰ τῆς ἐκφωνήσεως—«Ὁ Θεὸς τὸν λαόν Σου καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν σου»· Τότε ἀντὶ ἀπολυτηρίου ψάλλει ὁ χορὸς ἡ τὸ ἀπολυτήριον τῆς ἀγομένης τυχόν Δεσποτικῆς ἐορτῆς, ἢ τὸ τροπάριον Πεντηκοστῆς. «Εἶδομεν τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν κλ.» Ὁ Λειτουργὸς ἐν τῷ μεταξύ παραδίδει εἰς τὸν λαόν τὸν ποτήριον, ὅπερ οὗτος ἀποτίθῃσιν ἐπὶ τῆς ἀγίας Τραπέζης καὶ λαμβάνων τὸ θυμιατήριον θυμιατὸν λέγων «Ὑψώθητε τοὺς οὐρανούς ὁ Θεὸς κλ.» Καὶ περατοῦ οὕτω τὴν Λειτουργίαν τοῦ Μυστηρίου.

ΤΩΝ ΠΑΛΑΙΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΝΕΩΝ

Μία γνώμη καθ' ἑβδομάδα.

Παρατηρήσατε τοὺς ναύτας, διὰ τὴν ἐν στοίχῳ, τὰς ἐπὶ τοῦ σχοινίου ἐπιθίνετες, ἀγωνίζονται εἰς ἀνάσπασιν τὸν ἄγκυρας· ἀντιπαρορμώμενοι ἐναγωνίως καὶ ἀμίλλη ἀντιλοῦντες δυνάμεις, ἀναρτῶσιν ἐπὶ τέλους ἀφ' οὗ εἰς ὕψος τὸ χειριζόμενον σκεῦος.

Διὰ παραπληροῦ ἀγῶνος ἦρθη ποτὲ ἡ Ἑλλὰς ἐκ τῶν τέκνων αὐτῆς εἰς περιφανὴ ἀκμὴν.

Εἶα μάλα! ἤχεϊ τὸ κέλευσμα.—Εἶα ῥῆ! ἀκούω τῆς φωνῆς τῆς Ἑλλάδος καὶ βλέπω αὐτὴν μετ' ἐνθέρου ζήλου ἐπιτιθεῖσαν τὰς ἐπὶ τῇ ἑσέτι καὶ ἐπιλαμβανομένην τοῦ ἐπιπόνου ἔργου.

Στέφανος Ν. Δραγοῦμης

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΗΣ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΠΑΤΡΙΩΝ ΑΜΥΝΗΣ

Δωρεὰ ὑπὲρ τῶν «Πατρίων»

Τῇ εὐγενεῖ φροντίδι τοῦ γυμνασιάρχου κ. Ν. Λιθοξόου ἀποστέλλεται ἐκ Τραπεζοῦντος ὑπὲρ τῆς ἐκδόσεως τῶν Πατρίων φρ. 15.
 Ὁ κ. Μ. Νικατσίος (Βῶλος) δρ. 5.
 Ὁ κ. Γ. Κοντζελίδης (Ἑσκή Σείρ) δρ. 5.
 Ὁ κ. Ὀλυμπία Δυμπεριάδου (Ἀδριανούπολις) ἐξ ἐράνου φρ. 50.
 (ἐξ Ἀδριανουπόλεως) φρ. 50.